

Potenciální cesty k zajištění kvality kariérového poradenství ve škole

Tázání, reflexe, zhodnocování – to jsou nástroje, které v poradenském procesu využívá téměř každý poradce. Jsou to však také nástroje, které lze využít pro rozvoj kvality poradenských služeb, ať už na individuální nebo organizační úrovni.

Stabilní vs. dynamické

Současné přístupy ke kvalitě kariérového poradenství opouští pojetí kvality jako stavu a nahrazují jej dynamickou koncepcí směřování ke kvalitě, která zahrnuje prvky reflexe, stanovování cílů a jejich implementace, které se cyklicky opakují. Tento model lze aplikovat nejen při rozvoji kvalitních služeb poskytovaných kariérovým poradcem či poradkyní, ale také na rozvoj kvality poradenských služeb v rámci celé školy.

Jako podklad pro školy může v tomto ohledu sloužit řada existujících dokumentů české provenience vztahujících se obecně ke vzdělávání (ČŠI, 2019; NUV, 2012) nebo specificky zaměřených na kariérové poradenství (Frňková a kol., 2020; Csirke & Müllerová, 2019). Individuální poradci se mohou opřít o existující popis profese kariérového poradce v rámci Národní soustavy kvalifikací (NSK, 2015), který v současné době prochází revizí. Dále jsou však převážně odkázáni na individuální hledání příležitosti ke vzdělávání a rozvoji, jejichž kvalita se může velmi různit.

Individuální vs. kolektivní

Směřování ke kvalitě v kariérovém poradenství se nachází na pomezí mezi individuální a kolektivní zodpovědností. Důležité je vyjasnit si v rámci školy, jakou míru v zajišťování kvality hraje poradce a škola, příp. další subjekty včetně spolupracujících organizací či zastřešujících institucí, které mohou být nositeli etických standardů či kompetenčních požadavků pro činnost kariérového poradce. Odpovědi se budou rovněž lišit, zvažujeme-li kvalitu práce kariérového poradce či poradkyně nebo usilujeme o nastavení kvalitních poradenských služeb na škole.

Kariérový poradce a poradkyně – nekončící cesta ke kvalitě

Vybrané nástroje rozvoje kvality kariérových poradců:

- *Vzdělání* je vstupní devizou pro realizaci kariérového poradenství, jehož přidanou hodnotu můžeme zmapovat v rámci přípravy vlastního portfolia. Kromě odborných znalostí a dovedností se v průběhu vzdělávání dozvídáme o svém učebním stylu, učíme se pracovat s chybou či řešit problémy.
- *Praxe* je zdrojem sebepoznání i prostor pro aplikaci a ověření získaných poznatků v různých kontextech.
- *Sebereflexe* jako nástroj sebepoznání, které může korigovat naše přesvědčení či chování.
- *Další vzdělávání* je znakem usilování o rozvoj kvality vlastní práce, přináší nové podněty, které posouvají porozumění poradenskému procesu, kariérovým volbám nebo kontextu, v němž se naše kariéry odehrávají.
- *Supervize* jako ukazatel vhodných cest v rámci vlastní poradenské praxe a poradenského procesu.
- *Etika* jako součást profesionality kariérového poradce, která podporuje tázání směřující ke kvalitnímu kariérovému poradenství.
- *Klienti a spolupracovníci* přináší podněty a výzvy pro náš osobní i profesní růst.

Kvalita kariérového poradenství ve škole: společně

Vybrané nástroje rozvoje kvality kariérového poradenství na škole:

- *Diskutujte* o tom, co pro vás a vaše kolegy ve škole kvalita kariérového poradenství znamená, co je cílem realizovaných služeb a jaká pravidla by při jejich poskytování měla být dodržována.
- *Zapojte* do procesu nastavování kvality žáky, rodiče nebo i externí partnery školy.
- *Inspirujte* se v řadě dostupných zdrojů z ČR i v zahraničí.
- *Budte otevření* k podnětům zvenčí, ale i transparentní ohledně procesů kvality směrem k žákům, rodičům i veřejnosti.
- *Překračujte hranice*. Podporujte provázanost jednotlivých oborů i provázanost školních a mimoškolních aktivit. Reálný svět umožní dětem autentické učení a využití získaných kompetencí v běžném životě.

Použité a další doporučené zdroje:

Csirke, A. & Müllerová, A. 2019. *Metodický postup pro poskytování kariérového poradenství se zaměřením na 2. stupeň základních škol*. Impuls pro kariéru.

Česká školní inspekce (ČŠI). 2019. Kritéria hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání. Dostupné zde:

http://www.csicr.cz/html/2019/Kriteria_hodnoceni_2019_2020/html5/index.html?&locale=ENG&pn=3

Frňková, P., Kirchnerová, V., Sklenářová, D., & Šnepfenbergová, P. 2020. *Mapa kariérového poradenství – autoevaluační nástroj pro školy*. JCM: Brno.

Holman, J. 2014. *Good Career Guidance*. London: The Gatsby Charitable Foundation.

Národní ústav pro vzdělávání (NUV). 2012. *Cesta ke kvalitě*. Dostupné zde: <http://www.nuv.cz/ae/cesta-ke-kvalite>.

Národní soustava kvalifikací (NSK). 2015. *Kariérový poradce pro profesní a vzdělávací dráhu*. Dostupné zde: https://www.narodnikvalifikace.cz/kvalifikace-1538-Karierovy_poradce_pro_vzdelavaci_a_profesni_drahu/revize-696

Sultana, R. G. 2018. *Enhancing the quality of career guidance in secondary schools. A Handbook*. MYFUTURE: Improving digital skills for career guidance at school.

QUAL-IM-G: *Improving the Implementation of Quality Assurance in Career Guidance*: <http://guidancequality.eu/>.